

alkalmazkodtak, nem figyelték, hogy mikor mi az előnyös nekik.

Most számunkra, az egyelőre még itt maradóknak nem az a kérdés, hogy tudunk-e olyan híresek lenni, mint ők. Hogy

tudunk-e annyi könyvet írni és olyan jókat mondani, mint ők. A kérdés az, hogy tudunk-e olyan emberek lenni, mint ők. Ha csak egy kicsit is, akkor nem éltek és nem tanítottak hiába.

A szöveg megjelent a Kölöknet portálon.¹⁸

Podráczy Judit: A MESTERTANÍTÓ TANÍTÓMESTER

Tisztelgés Hunyady Györgyné dr. (1942–2019) előtt

*„... a világhoz nem alkalmazkodni kell,
hanem csinálni,
nem újrendezgetni azt, ami már meg-
van benne,
hanem hozzáadni mindig ...”*
(Ottlik Géza: *Iskola a határon*)

Hozzáadni mindig. Mindenhez, amihez közünk van és mindenkinek, akinek szüksége van rá. Jó ügyeket szolgálni és azokat előbbre vinni – Ottlik gondolatai nyomán talán így foglалható össze Hunyady Zsuzsa életpályájának és működésének lényege. Ez a magatartás és attitűd ma a világban hiánycikk, elvesztése ezért – a személyes veszteségérzéseken túl – a világot szegényíti.

2017. január 20., Takács Etel emlékülés, ELTE PPK

Kovács Miklós fotója

Hunyady Zsuzsának sok mindenhez köze volt, ennél fogva sok ügyet szolgált. Mindet fontosnak tartotta, gazdag szakmai tevékenységéből mégis kiemelkedik a hazai tanítóképzés szolgálata, amelybe közel négy évtizednyi munkát fektetett, s amellyel a hazai neveléstudomány őt a leginkább azonosítja. A tanítóképzés iránti elköteleződése nem véletlen, sokkal inkább – további tanulmányokat, majd kutatói és egyetemi oktatói állást követően – kiteljesedett visszatérés az eredetileg választott professzióhoz.

Tanítói képesítést a győri Tanítóképzőben szerzett, majd az ELTE-n folytatta tanulmányait, magyar–pedagógia szakon. Oktatói-kutatói tapasztalatokra először az Országos Pedagógiai Intézetben, később az MTA Pedagógiai Kutatócsoportjában és az ELTE TTK Neveléstudományi Tanszékén tett szert. A tanítóssággal és a tanítóképzéssel 1984-től kerül kapcsolatba újra: 1984–1992-ig a Budapes-

¹⁸ Egy fantasztikus generáció: Heller Ágnes, Balassa Péter, Buda Béla, Popper Péter, Ranschburg Jenő és Vekerdy Tamás emlékére. <http://www.koloknet.hu/szulo-es-gyerekneveles/egy-fantasztikus-generacio-heller-agnes-balassa-peter-buda-bela-popper-peter-ranschburg-jeno-es-vekerdy>

ti Tanítóképző Főiskola főigazgatója, azt követően másfél évtizeden át az intézmény (2000-től ELTE Tanító- és Óvóképző Kar) Neveléstudományi Tanszékének vezetője.

Munkássága a kezdetektől túlmutat a budai képzőn: rövid idő alatt a hazai tanítóképzés országosan meghatározó alakja, néhány éven belül megkerülhetetlen ikonja. Fáradhatatlanul azon dolgozott, hogy az 1975-ben főiskolai szintűvé vált tanítóképzést a legnemesebb értelemben rangosabbá tegye, hogy a tanítóképzés a felsőoktatás rendszerébe ténylegesen integrálódjon, s hogy ehhez minőségi indikátorok rendelődjenek. E nemes, elkötelezett szolgálathoz biztosított megfelelő keretet az 1987-ben létrejött Országos Tantervfejlesztő Bizottság, amelyet másfél évtizeden keresztül vezetett. A tanítóképzéssel összefüggő országos szintű tartalmi és szervezeti kérdések organizálására és koordinálására létrejött szakmai szerveződés legfontosabb célja a széttagolt intézményrendszerben folyó tanító- és óvóképzés országosan érvényesíthető minőségi standardjainak meghatározása, ezzel a diplomák egyenértékűségének biztosítása volt. A Hunyady Zsuzsa által vezetett hosszú periódusban a bizottság tevékenysége a tanítóképzés egésze szempontjából stratégiai jelentőségű volt: a képzőintézmények teljes körét megmozgató és az országos egyeztetési munkálatokba bekapcsoló szervezet olyan jövőbemutató szerkezeti és tartalmi kérdésekkel foglalkozott, amelyek hosszú távon határozták meg a magyar tanító- és óvóképzést, és a bolognai rendszerű átalakítás során is értékállóan bizonyultak. Irányításával történt meg a négyéves tanítóképzés folyamatosan monitorozott kísérleti bevezetése, majd a kibővült tartalmaknak és kompetenciáknak megfelelő képesítési követelmények

kidolgozása és országos modellé fejlesztése, később a tanítóképzés bolognai rendszerű felsőoktatásba illesztése. A képzési rendszer átalakításának folyamata során oroszánrsze volt abban is, hogy a pedagógus alapszakokon végeztek a Neveléstudomány mesterszakon a tanulmányok teljes elismerésével haladhatnak tovább. Az ELTE PPK Neveléstudomány mesterszakjához illesztve országosan elsőként dolgozta ki a Kora gyermekkor pedagógiája szakirányt, amelyet tíz éven át gondosan és eredményesen vezetett.

a tanítóképzés egésze szempontjából stratégiai jelentőségű volt

Kutatói/fejlesztői tevékenységét a tanítóképzés és a közoktatás megújításával összefüggő témák, illetve ezek összehangolása orientálja. Kutatóként foglalkozik a

társadalmi kapcsolatrendszerbe ágyazott iskola társas dimenzióival, funkcionális és diszfunkcionális hatásaival, a szereplők élményeinek, emlékeinek, laikus és professzionális vélekedéseinek, attitűdjeinek vizsgálatával. Oktató-kutatómunkáját és a pedagógusképzés fejlesztése érdekében tett erőfeszítéseit a közoktatás felismert szükségletei irányították. Ezzel összefüggésben lényeges szegmensként, egyúttal a szakmai tapasztalatgyűjtés fontos terepeként tekintett a pedagógus-továbbképzésre.

Tudományos tevékenységéhez szervesen kapcsolódik oktatói-témavezetői szerepvállalása az ELTE Neveléstudományi Doktori Iskolában és széles körű szakmai közéleti tevékenysége is. Az utóbbiak csak vázlatos felsorolása is érzékelteti azt a temérdek munkát, amit évtizedeken át végzett: 1981-től az MTA Pedagógiai Bizottságának tagja, később titkára, majd alelnöke, 1986–2003-ig az Országos Tantervfejlesztő Bizottság vezetője, 1997-től két cikluson át a MAB szakbizottságának és plenumának tagja, ugyancsak 1997-től, majd 2007-től

újra az Országos Köznevelési Tanács tagja, 1997–2003-ig a Bolyai ösztöndíj kuratóriumának tagja, 2004-ben az OM Tanító- és Óvóképzési Szakcsoport Képesítési Követelményeket Átdolgozó Bizottságának, 2002–2005 között az OTKA Pedagógiai-Pszichológiai Szakbizottságának tagja. Párhuzamosan a neveléstudomány meghatározó periodikáinak szerkesztőbizottságaiban is tevékenykedik. Az *Új Pedagógiai Szemle* és a *Magyar Pedagógia* folyóiratoknál szerkesztőbizottsági tag, a *Pedagógusképzés*nél rovatvezető. Meghatározó szerepet vállalt a VII. Nevelésügyi Kongresszus szervezésében és a kongresszusi kötet szerkesztésében is. 25 éven át bábáskodik a Takács Etel

Pedagógiai Alapítvány felett. S e vállalások egyike sem látszattevékenység vagy újabb „poszt”: minden megbízatásában teljesít, mindegyikre készül, mindent áttekint és mindenre reagál.

Lenyűgöző teherbírását a szűkebb szakmai környezet időnként aggódva figyeli, azután rendre megnyugszik, mert olyan erő sugárzik belőle, ami elhitei, hogy nem lehet semmi baj. Rengeteg ember merítkezik belőle: kollégák, tanítványok, barátok. S Ő mindenkit számon tart, mindenkire szakít időt, ezerfelé osztja magát. Eközben az órái teljes prioritást élveznek, minden más csak utána következhet. A hallgatók egy része szigorúnak ítéli, mások inkább következetesnek tartják, elvszerűségét azonban mindegyikük elismeri. Az érettebb tanítványok tudják, érzik, hogy a vele való találkozás különleges élmény, részben, mert partnerként kezeli őket, részben a szemléletformáló gondolatcserék és a magas elvárások miatt, melyeknek többségük igyekszik is megfelelni. Mesterként és emberként is példakép. Olyan ember,

akitől nemcsak a tanítványok, hanem tapasztalt kollégák is tanulhattak.

Életpályája folyamán több szakmai elismerésben részesült. Saját karán 2000-ben Gyertyánffy Emlékérmes, 2003-ban Diákokért kitüntetés, intézményében 2012-ben ELTE Emlékérmes vehetett át.

Országos kitüntetései:

- 1985-ben Gyermekekért díj
- 1992-ben Apáczai-Díj
- 1995-ben Trefort Ágoston-díj
- 1998-ban Magyar Felsőoktatásért Emlékplakett
- 2003–2006-ig Széchenyi István Ösztöndíj

- 2006-ban OTDK Mestertanár Aranyérmes
- 2006-ban Magyar Köztársaság Érdemrend arany fokozata
- 2009-ben Szent-Györgyi Albert-díj

- 2019-ben a Magyar Pedagógiai Társaság által alapított Ádám György érdemérmes.

Ahhoz is különleges érzéke volt, hogy az igazán aktív éveket követően miként lehet hasznosan tovább dolgozni és az őt követőket segíteni. Magam sokszor kértem a tanácsát. Kivételes nagyságról tanúskodik, ahogy álláspontja vázolását követően semmilyen módon nem erőltette saját elképzelésének érvényesülését, ahogy mozgásteret adott, ahogy képes volt ráhangolódni a másik fél szempontjaira.

Utoljára a magyar állami tanítóképzés kezdetének 150. évfordulója megünneplésének ügyében számítottunk a segítségére. Az ELTE Tanító- és Óvóképző Karának koordinálásával egy bő éven át, minden tanítóképzőt bevonva, együtt készítettük elő a 2019. június 25-én, a Magyar Tudományos Akadémián megrendezett országos jubileumi konferenciát, amelynek tisztelet-

---

mindenkit számon tart,
mindenkire szakít időt,
ezerfelé osztja magát

---

beli elnöke Zsuzsa volt. Okos és bölcs tanácsai nemcsak a program szervezését vitték előre, hanem ténylegesen hozzájárultak a jeles évforduló méltó megünnepléséhez.

Örökké tevékeny, a szakterületéhez kiválóan értő s annak fejlődése iránt elkötelezett, nagyszerű szakembert veszítettünk el, akit szaktudása mellett kivételes

emberi erényei okán is sokan tiszteltünk és szerettünk. Életműve és emberi minősége lehet az iránytűnk ahhoz, hogy hogyan érdemes hozzáadni a világhoz. Megtisztelő és folytonosan inspiráló szakmai-emberi barátságát a legbecsesebb értékek között tartom számon.

